

Київський університет імені Бориса Грінченка
Факультет педагогічної освіти
Кафедра освітології та психолого-педагогічних наук

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної та
навчальної роботи

 Олексій ЖИЛЬЦОВ

«__» _____ 2023

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Корпоративна культура та етика»

для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 011.00.03 Корпоративна освіта та розвиток персоналу

КИЇВСЬКИЙ УНІВЕРСИТЕТ
ІМЕНІ БОРИСА ГРИНЧЕНКА
Ідентифікаційний код 02130554
Начальник відділу
моніторингу якості освіти

Прог. 2400/23

(підпис) (прізвище, ініціали)

«__» _____ 20 23

Київ – 2023

Розробники:

Хоружа Л.Л., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

Хоружа Л.Л., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на кафедрі освітології та психолого-педагогічних наук Факультету педагогічної освіти
Протокол від 01.09.2022 № 1

Завідувач кафедри _____ Людмила ХОРУЖА

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми 011.00.03 «Корпоративна освіта та розвиток персоналу»

Гарант освітньо-професійної програми _____ Марія БРАТКО

Робочу програму перевірено

«__» _____ 2022 р.

Заступник декана _____ Леся КУЗЕМКО

Пролонговано

на 2023/2024 _____ (Хоружа Л.Л.), «7» вересня 2023 р., протокол № 2

на 20__/20_____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20_____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

на 20__/20_____ (Хоружа Л.Л.), «__» _____ 20__ р., протокол № __

Київський університет імені Бориса Грінченка
Педагогічний інститут
Кафедра теорії та історії педагогіки

«ЗАТВЕРДЖУЮ»

Проректор з науково-методичної
та навчальної роботи
Жильцов О.Б.

«   »   2021 р.

РОБОЧА ПРОГРАМА НАВЧАЛЬНОЇ ДИСЦИПЛІНИ

«Корпоративна культура та етика»

для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки (Корпоративна освіта та розвиток персоналу)

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 011.00.03 Корпоративна освіта та розвиток персоналу

Київ – 2021

Розробники:

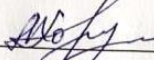
Хоружа Л.Л., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Викладачі:

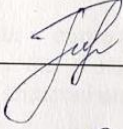
Хоружа Л.Л., доктор педагогічних наук, професор, завідувач кафедри теорії та історії педагогіки Педагогічного інституту Київського університету імені Бориса Грінченка

Робочу програму розглянуто і затверджено на засіданні кафедри теорії та історії педагогіки

Протокол від 12.01.2022 р. № 5.

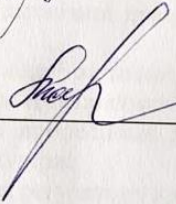
Завідувач кафедри Л.Л. Хоружа

Робочу програму погоджено з гарантом освітньо-професійної програми «011.00.03 Корпоративна освіта та розвиток персоналу»

Гарант освітньо-професійної програми М.В.Братко

Робочу програму перевірено

« »   20   р.

Заступник директора М. А. Машовець

Пролонговано

на 20 /20   ( ), « » 20   р., протокол №
(підпис)

на 20 /20   ( ), « » 20   р., протокол №
(підпис)

на 20 /20   ( ), « » 20   р., протокол №

на 20 /20   ( ), « » 20   р., протокол №

1. Опис навчальної дисципліни

Найменування показників	Характеристика дисципліни за формою навчання	
	денна	Заочна
ОДФ.1.04 Корпоративна культура та етика		
Вид дисципліни	обов'язкова	
Мова викладання, навчання та оцінювання	Українська	
Загальний обсяг кредитів/годин	-	4/120
Курс	-	1
Семестр	-	2
Кількість змістових модулів з розподілом:	2	
Обсяг кредитів	-	4
Обсяг годин, в тому числі:	-	120
Аудиторні	-	16
Модульний контроль	-	-
Семестровий контроль	-	-
Самостійна робота	-	104
Форма семестрового контролю	Залік	

2. Мета та завдання навчальної дисципліни

Мета – оволодіння майбутніми фахівцями фаховою компетентністю щодо розвитку корпоративної культури, розуміння соціально-педагогічної взаємодії в організації із дотриманням етичних принципів та норм.

Завдання курсу:

- становлення професійних і особистісних цінностей майбутніх викладачів, консультантів з корпоративного навчання в умовах розвитку корпоративної культури;
- усвідомлення студентами творчого характеру педагогічної праці, вимог до професійно-значущих якостей фахівця;
- формування у студентів гуманної позиції в процесі активної комунікації з різними суб'єктами професійної діяльності, відповідальності за прийняті рішення;
- засвоєння механізмів творчої самореалізації в професійній діяльності та шляхами професійного самовдосконалення на засадах культури;
- ознайомлення з нормами та принципами етики як регулятора професійних взаємин;
- оволодіння основними методами розв'язання моральних проблем і конфліктів у виробничих колективах на засадах професійної етики.

3. Результати навчання за дисципліною

РН1. Знати на рівні новітніх досягнень концепції розвитку освіти і педагогіки, методологію відповідних досліджень.
РН2. Використовувати сучасні цифрові технології і ресурси у професійній, інноваційній та дослідницькій діяльності.
РН3. Формувати педагогічно доцільну партнерську міжособистісну взаємодію, здійснювати ділову комунікацію, зрозуміло і недвозначно доносити власні міркування, висновки та аргументацію з питань освіти і педагогіки до фахівців і широкого загалу, вести проблемно-тематичну дискусію.
РН4. Вільно спілкуватися державною та іноземною мовами усно і письмово для обговорення результатів освітньої, професійної діяльності, презентації наукових досліджень та інноваційних проєктів.
РН9. Здійснювати пошук необхідної інформації з освітніх/педагогічних наук у друкованих, електронних та інших джерелах, аналізувати, систематизувати її, оцінюючи достовірність та релевантність.
РН10. Приймати ефективні, відповідальні рішення з питань управління в сфері освіти/педагогіки, зокрема у нових або незнайомих середовищах, за наявності багатьох критеріїв та неповної або обмеженої інформації.
РН11. Здійснювати консультативну діяльність у сфері освітніх, педагогічних наук.

РНу12.Знати сутність базових понять, категорій корпоративної освіти та корпоративної педагогіки; розуміти можливості акмеологічних, лідерських, діагностичних, розвивальних, освітніх технологій роботи з дорослим контингентом.

РНу15.Демонструвати знання щодо специфіки, стилей та моделей педагогічного спілкування у корпоративному освітньому середовищі.

4. Структура навчальної дисципліни

Тематичний план для заочної форми навчання

Назва змістових модулів, тем	Усього	Розподіл годин між видами робіт					
		Аудиторна:					Самостійна
		Лекції	Семинари	Практичні	Лабораторні	Модульний контроль	
Змістовий модуль I. Корпоративна культура та соціально-педагогічна взаємодія в організації							
Тема 1. Сутність, функції та зміст корпоративної культури організації	24	2	2				20
Тема 2. Типи корпоративної культури і особливості її формування	36	2		2			32
Змістовий модуль 2. Етика у діяльності викладача, консультанта з корпоративного навчання							
Тема 3. Етика бізнесу, роль та функції етики в структурі корпоративної культури	24	2	2				20
Тема 4. Принципи та норми поведінки викладача, консультанта з корпоративного навчання в середовищі бізнес-організації	36	2		2			32
Усього	120	8	4	4			104

5. Програма навчальної дисципліни

Тема 1. Сутність, функції та зміст корпоративної культури організації.

Характеристика і генезис розвитку поняття «корпоративна культура». Корпоративна культура як багаторівнева система. Принципи та функції корпоративної культури. Цінності діяльності організації та роль у цьому корпоративної культури. Структурні елементи корпоративної культури організації.

Рекомендовані джерела: [1], [7]

Тема 2. Типи корпоративної культури і особливості її формування.

Характеристика типів корпоративної культури. Особливості підприємницької корпоративної культури. Принципи та організаційно-управлінські методи формування корпоративної культури. Соціально-педагогічна інтеракція як основа взаємодії суб'єктів та успіху організації. Психолого-педагогічні особливості розвитку внутрішнього потенціалу особистості, його корпоративної культури. Етапи управління розвитком корпоративної культури та їхня характеристика. Діагностика культурологічних проблем корпорації та їхні особливості.

Рекомендовані джерела: [2], [7]

Тема 3. Етика бізнесу, роль та функції етики в структурі корпоративної культури.

Етика як галузь філософського знання. Основні поняття етики. Етичні проблеми корпоративної культури організації. Функції етики та їх характеристика. Етика як регулятор взаємин у корпоративному середовищі організації. Етичні принципи конкуренції у бізнесі.

Рекомендовані джерела: [5], [6], [9],[13]

Тема 4. Принципи та норми поведінки викладача, консультанта з корпоративного навчання в середовищі бізнес-організації

Етичні принципи діяльності викладача, консультанта з корпоративного навчання та їхня характеристика. Особливості норм поведінки фахівця у різних суб'єкт – суб'єктних сферах його професійної діяльності. Етичні табу та необхідність їх дотримання. Етичні кодекси як регулятивний документ функціонування бізнес структури. Етичні колізії та дилеми.

Рекомендовані джерела: [3], [4], [8],[10],[12]

6. Контроль навчальних досягнень

6.1. Система оцінювання навчальних досягнень студентів

Вид діяльності студента	Макс. к-ть балів за одиницю	Заочна форма			
		ЗМ I		ЗМ II	
		К-ть одиниць	Макс. к-ть балів	К-ть одиниць	Макс. к-ть балів
Відвідування лекцій	1	2	2	2	2
Відвідування семінарських занять	1	1	1	1	1
Відвідування практичних занять	1	1	1	1	1
Робота на семінарському занятті	10	1	10	1	10
Робота на практичному занятті	10	1	10	1	10
Виконання завдань для самостійної роботи	5	8	40	8	40
Виконання модульної роботи	25	-	-	-	-
			64		64
Максимальна кількість балів:					128 балів
Розрахунок коефіцієнта:					1,28-залік

6.2. Завдання для самостійної роботи та критерії її оцінювання

Змістовий модуль та теми курсу	К-ть годин	К-ть балів
Тема 1. Сутність, функції та зміст корпоративної культури організації	25	20
1. Визначити особливості поняття «корпоративна культура організації», проаналізувавши сайти декількох бізнес організацій та корпорацій.	5	5
2. Ознайомтесь з місією, візією та цінностями 3-4-х організацій, корпорацій та визначити спільне та особливе між ними. Поміркуйте над питанням: чи впливають вище зазначені конструкції образу бажаного на успіх розвитку організації?	8	5
3. Доведіть, в чому полягає динамічний характер корпоративної культури?	7	5
4. Виберіть з літературних джерел 3-5 висловів, афоризмів щодо ролі культури у розвитку особистості, її професійного зростання.	5	5
Тема 2. Типи корпоративної культури і особливості її формування	27	20
5. Зазначте основні сутнісні характеристики корпоративного духу організації.	5	5
6. Визначити деякі критерії оцінки корпоративної культури організації діловими партнерами і акціонерами	8	5
7. Складіть таблицю позитивних і негативних цінностей, які складають основу корпоративної культури організації.	7	5
8. Проаналізуйте різні типи корпоративної культури організації та визначити і охарактеризуйте той, який сформований в установі, де Ви проходили практику.	7	5
Тема 3. Етика бізнесу, роль та функції етики в структурі корпоративної культури	25	20
9. Ознайомтесь з декількома науковими джерелами, в яких визначено поняття «етика бізнесу», порівняйте їх та сформулюйте власну думку щодо сутності цього терміну	8	5
10. Проаналізуйте кодекс корпоративної етики однієї з бізнес-структур та зазначте роль етики у змісті цього документу	7	5
11. Визначити свої міркування щодо етичної дилеми, її сутності, наслідків, яка має місце у багатьох бізнес організаціях: підвищення прибутку стоїть вище, а ніж етична поведінка співробітників та сприятливе робоче середовище	5	5

12.Визначить базові цінності, які лежать в основі поведінки викладача,консультанта з корпоративного навчання	5	5
Тема 4. Принципи та норми поведінки викладача, консультанта з корпоративного навчання в середовищі бізнес-організації	27	20
13. Укажіть основні етичні проблеми відносно найманого працівника до фірми.	5	5
14. Визначить деякі етичні табу діяльності викладача,консультанта з корпоративного навчання у таких сферах його діяльності: комунікаційній; організаційній; управлінській	8	5
15. Розробіть рекомендації для викладача, консультанта з корпоративного навчання щодо здійснення етичного самовдосконалення	7	5
16. Проаналізуйте, які етичні норми, стандарти й вимоги діють у процесі функціонування організації, де Ви проходили практику.	7	5
Разом	104 год.	80 балів

Оцінка за виконання завдань для самостійної роботи є обов'язковим балом, який враховується при підсумковому оцінюванні навчальних досягнень студентів з навчальної дисципліни «Корпоративна культура та етика».

Критерії оцінювання самостійної роботи		Кількість балів
1.	Своєчасність виконання роботи	1
2.	Презентація роботи (оригінальність, логіка викладу, чіткість, доказовість)	2
3.	Різноманітність використаних джерел	2

6.3. Форми проведення модульного контролю та критерії оцінювання

Модульний контроль знань магістрантів заочної форми навчання не передбачено навчальним планом.

6.4. Форми проведення семестрового контролю та критерії оцінювання

Семестровий контроль здійснюється у формі заліку.

6.5. Шкала відповідності оцінок

Оцінка	Кількість балів
Відмінно	100-90
Дуже добре	82-89
Добре	75-81
Задовільно	69-74
Достатньо	60-68
Незадовільно	0-59

6.6. Орієнтовний перелік питань для семестрового контролю

1. Сутність поняття «корпоративна культура». Елементи корпоративної культури, які впливають на її сприйняття працівниками організації.
2. Принципи та цінності корпоративної культури.
3. Структура корпоративної культури організації, взаємозв'язок її елементів.
4. Характеристика різних моделей стосунків між керівником та підлеглими в умовах корпоративної культури або її відсутності.
5. Етапи управління розвитком корпоративної культури та їхня характеристика.
6. Кодекс корпоративної культури та його значення у розвитку персоналу організації.
7. Етика як складова корпоративної культури організації. Принципи корпоративної етики.
7. Особливості корпоративної етики у діяльності викладача, консультанта з корпоративного навчання персоналу.
8. Етичні норми: правила та використання в управлінській сфері.

9. Етичні табу та їхня характеристика.
10. Етичні кодекси як регулятивний документ функціонування бізнес структури.

7. Навчально-методична карта навчальної дисципліни «Корпоративна культура та етика» (для заочної форми навчання)

Семестр	Семестр II			
Модулі	ЗМ I		ЗМ II	
Назва модуля	Корпоративна культура та соціально-педагогічна взаємодія в організації		Етика у діяльності викладача, консультанта з корпоративного навчання	
К-ть балів за модуль	64		64	
№ п/п лекції	1	2	3	4
Теми лекцій	Сутність, функції та зміст корпоративної культури організації	Типи корпоративної культури і особливості її формування	Етика бізнесу, роль та функції етики в структурі корпоративної культури	Принципи та норми поведінки викладача, консультанта з корпоративного навчання в середовищі бізнес-організації
Бали	1 бал	1 бал	1 бал	1 бал
Теми семінарських занять	Сутність, функції та зміст корпоративної культури організації		Етика як регулятор взаємин у корпоративному середовищі організації	
Бали	11 балів		11 балів	
Теми практичних занять	Типи корпоративної культури і особливості її формування		Етика діяльності викладача, консультанта з корпоративного навчання у бізнес - організації	
Бали	11 балів		11 балів	
Самостійна робота	40 балів		40 балів	
Поточний модульний контроль	-			
Підсумковий контроль	Залік			

8. Рекомендована література

Основна:

1. Бехар Г. Дело не в кофе. Корпоративная культура Starbucks / Говард Бехард при участии Джанет Голдстайн; Пер. с англ.-3-е изд.-М.: Альпина Паблишерз, 2016. 192 с.
2. Горовіц Б. Ви те, що Ви робите. Як створити корпоративну культуру? Л.: Наш формат, 2020. 224 с.
3. Джентіліні Д. Етика бізнесу. Психологічне розслідування корпоративних скандалів. К. Олімп-бізнес, 2019. 240 с.
4. Личка М., Саске М., Брандтвайнер Р. Етика против выгоды. Решения менеджеров в ситуации морального выбора / Пер. с нем.-Х. Изд-во «Гуманитарный центр» А.В. Коченгин, 2016. 212 с.
5. Петрунин Ю.Ю., Борисов В.К. Этика бизнеса: учеб.-4-е изд., перераб. и доп.-М.: ТК Велби, Изд-во Проспект, 2008. 352 с.
6. Радченко С.Г. Етика бізнесу : навч. посіб. / С.Г. Радченко. – 2-ге вид., переробл. і допов. К. : Київ. нац. торг.-екон. ун-т, 2014. 396 с.
7. Спивак В.А. Корпоративная культура.- СПб: Питер, 2001. 352 с.
8. Шакотько Є. Етичний бізнес глобальних корпорацій [Електронний ресурс]. Режим

доступу: <https://www.epravda.com.ua/columns/2019/10/22/652792/>

9. Этика бизнеса: Учебное пособие для вузов и бизнес-школ. / Под общ. ред. П.А. Кальницкой. – М., 2012. – 132 с.

Додаткова:

10. Герет Томас М., Клоноскі Річард Дж. Етика бізнесу. Пер. з англ.-К.: Основи, 1999. 214 с.

11. Психология и этика делового общения: Учебник для вузов/В.Ю.Дорошенко, Л.И.Зотова, В.Н.Лавриненко.- 2-е изд., перераб. и доп.- М.: Культура и спорт, ЮНИТИ, 1997. 297 с.

12. Пучкова С.І. Методи підвищення етичного рівня бізнес-організації // Ефективна економіка. Дніпровський державний аграрно-економічний університет, 2019. №12. (http://www.economy.nayka.com.ua/pdf/12_2019/109.pdf).

13. Рихліцька О.Д. До питання корпоративної етики в сучасній організації / О.Д. Рихліцька // Гуманітарний часопис. – 2011, № 1. – С. 89-97

ДОДАТОК

до робочої програми навчальної дисципліни

для студентів

спеціальності 011 Освітні, педагогічні науки

освітнього рівня другого (магістерського)

освітньої програми 011.00.03 Корпоративна освіта та розвиток персоналу

Семінарське заняття 1. Сутність, функції та зміст корпоративної культури організації

План заняття:

I. Теоретична частина. Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Корпоративна культура організації як феномен.
2. Характеристика функцій корпоративної культури організації.
3. Узагальнені індикатори корпоративної культури організації.
4. Структура корпоративної культури організації.

II. Навчальна дискусія на тему: «Чинники трансформації духовних цінностей корпоративного середовища у поведінку та професійну діяльність працівника».

Практичне заняття 1. Типи корпоративної культури і особливості її формування

План заняття:

I. Теоретична частина. Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Аналіз основних елементів корпоративної культури організації: умови праці, особливості трудового процесу, міжособистісна комунікація у колективі, тип управління організацією, культура працівників тощо.
2. Цінності корпоративної культури організації та їх вплив на її репутацію та ефективність діяльності.
3. Залежність корпоративної культури та морально-психологічного клімату в організації від її типу (драматична, депресивна, шизоїдна, параноїдальна, примусова).
4. Діагностичні методики щодо виявлення стану елементів корпоративної культури.

II. Дослідницьке завдання: «Розробка та реалізація програми розвитку корпоративної культури та роль у цьому викладачів, консультантів з корпоративного навчання».

Семінарське заняття 2. Етика як регулятор взаємин у корпоративному середовищі організації

План заняття:

I. Теоретична частина. Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Етичні проблеми ділового життя.
2. Характеристика функцій професійної етики у бізнес середовищі.

3. Основні концепції у етиці бізнесу.

4. Корпоративна соціальна відповідальність.

II. Навчальна дискусія на тему: «Макро і мікро етичні проблеми у корпоративному середовищі організації та шляхи їхнього розв'язання».

Практичне заняття 2. Етика діяльності викладача, консультанта з корпоративного навчання у бізнес -організації

План заняття:

I. Теоретична частина. Понятійно-категоріальний апарат теми.

1. Етичні норми діяльності викладача, консультанта з корпоративного навчання та їхня характеристика.
2. Етичні табу викладача, консультанта з корпоративного навчання у різних сферах його професійної діяльності.
3. Сутність етичних кодексів корпорації: від регламентацій до санкцій (аналіз етичних кодексів деяких провідних бізнес-організацій).
4. Вирішення етичних кейсів та розв'язування моральних дилем.

II. Дослідницьке завдання щодо колективної розробки кодексу корпоративної етики викладача, консультанта з корпоративного навчання у різних сферах його професійної діяльності.